

PERSBERICHT

Voor onmiddellijke publicatie

22 februari 2022

PESTICIDEN DRAGEN BIJ TOT HET VERLIES VAN BELGISCHE BIJEN

BRUSSEL, 22 februari 2022 - Pesticiden dragen bij tot de snelle achteruitgang van de Belgische bijenpopulaties, zo blijkt uit een vandaag gepubliceerde beleidsnota. Terwijl pesticiden nog steeds massaal worden gebruikt voor de voedselproductie, is 80% van de gewassen en wilde bloemen die in de EU worden gebruikt, in zekere mate afhankelijk van bestuiving door insecten. Om de achteruitgang van de bijenpopulatie een halt toe te roepen, wordt in de beleidsnota "[Evaluatie van de effecten van pesticiden op de Belgische bijenpopulaties](#)" aanbevolen de blootstelling aan pesticiden en de effecten ervan op bestuivers beter te evalueren, de gegevens doeltreffend te beheren en alternatieven voor pesticiden in te voeren.

Hoe pesticiden bestuivers in gevaar brengen

Pesticiden zijn giftige stoffen die ongewenste organismen afweren om gewassen te beschermen. Uit onderzoek blijkt dan weer dat pesticiden rechtstreeks kunnen leiden tot het verlies van bestuivers. Pesticiden, met name insecticiden, dragen bij tot de afname van bestuiverspopulaties door directe sterfte te veroorzaken of door een vermindering van hun immuniteit, vermogen om zich te voeden of voort te planten. De effecten van pesticiden zijn afhankelijk van de toxiciteit van de stof zelf, maar ook van het niveau en de duur van de blootstelling. Bovendien worden bestuivers in het veld wellicht geconfronteerd met combinaties van pesticide, wat tot een grotere gevoeligheid kan leiden.

Pesticiden hebben ook indirecte schadelijke effecten op bestuivers. Herbiciden dragen bij tot het verlies van insectenbestuivers zoals wilde bijen door wilde bloemen en ander onkruid te verwijderen, waardoor hun vermogen om nectar of stuifmeel te vinden, alsook nestelplaatsen, wordt aangetast. In België wordt dit effect versterkt door het versnipperde landschap en de overheersing van intensieve monocultuurlandbouw.

Het gevolg van de achteruitgang van bijen

Het verlies van bijen is een zorgwekkende en kostbare zaak. De jaarlijkse bijdrage van insectenbestuiving aan de Europese landbouw bedraagt ongeveer 15 miljard euro, waarbij bijen (incl. honingbijen, hommels en solitaire bijen) het grootste deel van de inkomsten leveren. Alleen al in België kan 11% van de gewassen voor menselijke voeding worden toegeschreven aan bestuivers. De afname van bestuivingsdiensten die gepaard gaat met een afname van bestuiverspopulaties kan het vermogen van de landbouw ondermijnen om aan de vraag van een steeds groeiende menselijke bevolking te voldoen. Er moet dringend actie worden ondernomen om deze trend tegen te gaan.

Beleidsaanbevelingen

Een grondiger inzicht van de blootstelling aan pesticiden en verbeterde praktijken zijn essentieel voor het herstel van de Belgische wilde bijenpopulaties. In de beleidsnota die vandaag in opdracht van de SPF Gezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is uitgebracht, worden vier acties genoemd om de besluitvorming over de bestuiversbescherming te verbeteren: (1) meer beoordelingen van de blootstelling aan pesticiden op landschapsschaal; (2) benaderingen combineren om de effecten van pesticiden op bestuivers te evalueren; (3) de kwaliteit en

beschikbaarheid van gegevens effectief beheren; en (4) de steun voor bestuiversvriendelijke praktijken en alternatieven voor pesticiden uitbouwen.

-

OVER DEZE BELEIDSNOTA

Deze beleidsnota is het resultaat van een samenwerking op initiatief van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (België) en werd ontwikkeld door het Belgian Biodiversity Platform. De inhoud is gebaseerd op studies die in opdracht van de Federale Overheidsdienst werden uitgevoerd in het kader van het tweede federale Bijenactieplan (2017-2019), aangevuld met bijkomende relevante wetenschappelijke literatuur.

OVER FODS VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

De [Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu](#) is de federale entiteit die waakt over de volksgezondheid, de veiligheid van de voedselketen en een veilig leefmilieu. Het heeft de ambitie de gezondheid van de burgers te beschermen en te verbeteren, en wil de Belgische promotor zijn van het principe "One World, One Health", door gezondheid en al haar facetten centraal te stellen. Dit zowel voor de menselijke gezondheid, de gezondheid van de planeet, de dier- en plantengezondheid als voor voeding.

OVER DE BELGIAN BIODIVERSITY PLATFORM

Het [Belgian Biodiversity Platform](#) is een interface tussen wetenschap en beleid. Het is een initiatief van het Federaal Wetenschapsbeleid (BELSPO). Het Belgian Biodiversity Platform biedt een geprivilegieerde toegang tot primaire biodiversiteitsdata en onderzoeksinformatie. Wij moedigen interdisciplinaire samenwerking tussen wetenschappers aan en dienen als interface tussen onderzoekers en organisaties voor wetenschapsbeleid. Wij geven advies over de aanwijzing van onderzoeksprioriteiten inzake biodiversiteit en promoten Belgisch biodiversiteitsonderzoek op internationale fora.

The logo for Biodiversity.be features a stylized leaf or plant motif in the background, with the text "Biodiversity.be" in a large, light-colored font overlaid on a white rectangular background.

Biodiversity.be